

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
บ้านเมือง	25 พ.ค. 2541	-	-	13, 14

โลกใบใหญ่

ของสิ่งมีชีวิต-ไม่มีชีวิต 13, 14

เมื่อ

จุดสมมติแปรเปลี่ยนไปของเกษตรกรรมในส่วนที่เห็นได้ชัดคือการได้
ความเขลิกไถนาแทน "เจ้าทุ่ง" ไปแล้ว ในท้องไร่ท้องนาจึงเห็นแต่
เครื่องจักรกลทำงานแทน ไม่ว่าจะเป็นเครื่อง หว่านพืช เครื่องท่อนแรงใน
การทำเกษตรทุกชนิด เกษตรกรจุดใหม่ก็เลยอยู่ในชุดหมวกหมวก
เปลี่ยนมาจับเคสไถนาแล้วแทน พร้อมกับสาวชาวเกษตรวังลวดลาว ออกจากไร่นาเป็น
ขบวนจาว ภาพที่เคจเห็นเขนตาแบกของแบกสิ่งของไร่ลงนาลงแขกเหมือนสมัยก่อน
ภาพนั้นได้หายไปจากสายตาโดยสิ้นเชิงแล้ว

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สถาบันศึกษาเกษตรกรรม เล่มเตือนสติคนไทย

แม้แต่เพลงที่ร้องแซว นิสิตเกษตร
เมื่อยุดก่อนทำนองที่ว่าใครเข้ามาหาวิทยาลัย
เกษตรก็กลายเป็นชาวไร่ชาวนา สาวไหน
จะมามอง นิสิตเกษตรในสมัยก่อนขนาด
ต้องมีเพลงออกมาแกล้งให้สาวฟังว่า

"เกษตรนี่หล่อจริง ๆ ผู้หญิงเค้า
อยากรู้จัก เกษตรนี่หล่อยิ่งนัก ใครรู้จักกิน
ผักฟรี ๆ....."

เดี๋ยวนี้ใครสอบเข้ามหาวิทยาลัย
เกษตรได้ไม่ว่าจะเป็นคณะไหน ที่ใด นั้น
หมายถึงคนทันสมัยหนุ่มสมารถมาดเข้ม
หากเป็นสาวก็จะเป็นสาวติดดินที่หนุ่มหมาย
ปองต้องตาต้องใจ เพราะความรู้ที่ได้มาจาก
ดินจากนาข้าวไร่นาที่เลี้ยงปากเลี้ยงท้องมา
จนเติบโตใหญ่ขึ้น สร้างความแข็งแกร่งพร้อม
กับความ รู้ความมั่นคงในอนาคตอีกด้วย

ภาคเกษตรนี้แหละจะช่วยประเทศ
ชาติฟื้นฟูเศรษฐกิจให้ดีขึ้นไม่ถดถอยไปกว่า
นี้ สถาบันเกษตรนี้แหละที่จะมาช่วยให้คน

ไทยกลับมาสู่ดิน พื้นดินที่ยังอุดมสมบูรณ์
ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ หากสองมือเรา
ช่วยกันพลิกช่วยกันปลูก พื้นดินที่เคยเป็น
ดานแห้งแข็ง ใส่เทคโนโลยีแผนใหม่ปรับ
เปลี่ยนให้เหมาะกับสภาพ ไม่มีอะไรจะเหลือ
ปากว่าแรงขยันขันแข็งของชาวเกษตรไปได้
เกษตรกรวันนี้มีของจริงที่वादได้

ไม่ใช่แค่คบแล้วได้กินผักฟรี ๆ แต่จะได้
สิ่งทีเหนือ ความคาดหมายความเป็นคน
ติดดินของชาวเกษตร ความรู้จักรักแผ่นดิน
รักชาวดินด้วยกันและพร้อมที่จะปกป้อง
แผ่นดินไทยให้สมบูรณ์อยู่คู่กับคนไทยไป
ตลอดกาลในยุค "เกษตรแผนใหม่" ทำกิน
ทำใช้แต่พอเพียง ใน ไร่นาสวนผสม ตาม
แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว นักเกษตรที่อยู่ในหัวใจของคน
ไทยทั้งปวง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
บ้านเมือง	25 พ.ค. 2541	-	-	13, 14

เมื่อมีโอกาสเดินทางไปเชียงใหม่ ได้สัมผัสกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สถาบันเกษตรที่ยิ่งใหญ่แห่งหนึ่งของเมืองไทย ผู้เขียนจึงไม่ยอมเสียโอกาสได้กราบนอบสวาทรีพระช่วง เกษตรศิลปการผู้ก่อตั้งที่อยู่ด้านหน้าของมหาวิทยาลัยแล้ว อาจารย์พึงบุญ อินทเคหะ อดีตอาจารย์แม่โจ้เกษียณไปแล้ว หลายปียังวนเวียนไปมาหาที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ อย่างผูกพันก็นำให้รู้จักกับ ศ.ดร. กำพล อดุลย์วิทย์ รักษาการอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรแม่โจ้

ท่านเพิ่งจะมาประจำอยู่ที่นี้ได้ไม่นานนักจากมหาวิทยาลัยเกษตรที่เมืองหลวงมาสู่เมืองรองที่เชียงใหม่ แต่ยังไม่พ้นขวบปีก็ประทับใจนักหนาในทุก ๆ อย่างของ พืชมงคล สมนามนครเชียงใหม่ และยังปิติในใจเมื่อได้มานั่งในตำแหน่งผู้บริหารที่มีงานหนักของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยติดดินแห่งนี้ ก่อนจะเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในวันนี้ ในอดีตได้เริ่มเพียงแค่โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้แล้วจึงขยับมาเป็นวิทยาลัยเกษตรแม่โจ้ พัฒนาเรื่อยมาจนกลายเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาด้านเกษตรในภาคเหนือ ไม่เฉพาะที่รำลึกกันว่า

“บ้านเมืองก็สวย ผู้คนก็งาม สมศักดิ์ สมนามของลานนาไทย”

วิทยาลัยเกษตรแม่โจ้ เป้าหมายของนักเรียนนักศึกษาของภาคเหนือที่มุ่งมาสู่เพื่อไขว่คว้าหาความรู้ด้านการเกษตรไปประกอบอาชีพในอนาคต วิทยาลัยแม่โจ้จึงเปลี่ยน ชื่อเป็นสถาบันเกษตร “แม่โจ้” และเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในวันนี้เมื่อต้นปี 2541 นี้เอง สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อัครราชกุมารี ได้เสด็จแทนพระองค์พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ท่ามกลางความสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นของคณาจารย์และชาวเชียงใหม่ที่เข้าเฝ้า

ดร.กำพล อดุลย์วิทย์ รักษาการอธิการ บดินมหาวิทยาลัยแม่โจ้ คูปล้มไปด้วยเมื่อเย็น ถึงวันนั้นของ “แม่โจ้”

“ผมและคณาจารย์ที่นี่ทุกคนภาคภูมิใจที่เราเป็น “มหาวิทยาลัยติดดิน” เรามีพื้นที่กว้างไพศาลที่สร้างทุกอย่างเพื่อประโยชน์ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือชาวบ้านใกล้เคียงมหาวิทยาลัย รวมไปถึงภาคเหนือ ทุกจังหวัดภาคกลาง ภาคใต้ และทุกคนที่มุ่งมาหาความรู้จากที่นี่ พื้นที่กว้างใหญ่ที่อุทิศ เป็นแหล่งความรู้ไม่เพียงแต่เกษตรเท่านั้น วิทยาการแผนใหม่ เทคโนโลยีการเกษตรทุกด้าน เราพยายาม

ค้นคว้ามาไว้ที่นี่ เพื่อความก้าวหน้าของภาคเกษตรที่ต้องทันสมัย ทันโลกทันเหตุการณ์ต้องล้ำหน้าไปด้วยซ้ำ”

“ผู้คนที่มาสัมผัสมหาวิทยาลัยของเรา อาจจะแปลกตาไปบ้าง บางคนอาจจะงงกับการเปลี่ยนแปลงของเรา เช่นเปลี่ยนพื้นที่ สีเขียวของต้นไม้ใบหญ้า เป็นตึกคอนกรีตสูง ๆ หลายตึกด้วยกัน การปรับเปลี่ยนครั้งนี้ผมขอเรียนว่านั่นคือความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย ของเรา ซึ่งจำเป็นต้องมี เช่น การเพาะเนื้อเยื่อของพืชพันธุ์ไม้ การทดลองเทคโนโลยีแผนใหม่ ที่ต้องอาศัยขบวนการด้านวิทยาศาสตร์ในห้องทดลองที่ปลอดมลภาวะ ปลอดควันฝุ่น โดยมีได้ละเลยการเพิ่ม พื้นที่สีเขียวแม้แต่น้อย หากได้เดินทางไปดูด้านหลังและรอบ ๆ มหาวิทยาลัยของเรา จะเห็นว่าเราขยายงานด้านเกษตร พืชไร่นานี้ไม่สาธิต ทั้งพันธุ์ไทยและพันธุ์ไม้ต่างประเทศ รวมไปถึงสมุนไพรไทยที่กำลังดังไปทั่วโลก มหาวิทยาลัยของเรา ก็สะสมไว้จำนวนมาก เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้แก่ นักศึกษาของเราหรือเกษตรกรที่ต้องการมาศึกษาหาความรู้ เรามีแปลงทดลองพืชพันธุ์ไม้สาธิตที่หายากจากที่อื่น ๆ แต่ของเราพร้อม”

แทบจะไม่ต้องชักถามเพิ่มเติม ดร.กำพล ทวนคำถามเรื่องที่กำลังอยู่ในความ

สนใจของนักศึกษาจากทั่วประเทศ

“การสอบเข้ามหาวิทยาลัยแห่งนี้ เราปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ทบวงไว้ทุกประการ จำนวนผู้ที่เข้ามาสมัครสอบเพิ่มมากขึ้นทุกปี มหาวิทยาลัยเราปรับตามโควตาแม่โจ้เกินไปบ้างแต่ก็พยายามเจียดไม่เกิน 10% คาดว่าทุกอย่างคงลงตัว”

คงเสี่ยงไม่พ้นกับกฎเหล็กยุคไอเอ็มเอฟ มหาวิทยาลัยที่นี่ก็ถูกลดงบประมาณลงไปบ้าง

“แม้เราถูกลดงบประมาณ แต่เราไม่ลดบทบาทกลับเพิ่มด้วยซ้ำไป”

ดร.กำพล ขยายความโดยไม่ต้องการให้ผู้เขียนชักถาม

“มหาวิทยาลัยเราเพิ่มการเพาะปลูกปลูกต้นไม้ในทุกพื้นที่ที่เรามีอยู่ ขยายแปลงทดลองเพื่อให้ นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้หลังภาคฤดูร้อน วันปฐมฤกษ์ที่นักศึกษาใหม่ อาจารย์ต้องใส่ความคิดใหม่ให้กับนักศึกษาปีที่หนึ่งผู้จะต้องอยู่กับมหาวิทยาลัยในหอพักภายใน นักศึกษาจะต้องอดทน อดออม ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย เมื่อมา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
น่านเมือง	25 พ.ค. 2541	-	-	13, 14

เป็นนักศึกษาที่นี้ หอพักเรามีจำนวนจำกัด อาจจะเก่าแก่คับแคบ ไม่สะดวก แต่นักศึกษาจะต้องเพิ่มความอดทนปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ปรับตัวเข้ากับเพื่อนนักศึกษาที่มาจากหลากหลายพื้นที่ ไม่เพียงเท่านั้นเรายังฝากความไปถึงท่านผู้ปกครองทั้งหลายด้วย เราเข้าใจว่าพ่อแม่พี่น้องที่ห่วงใยนักหนาเมื่อลูกหลานมาเข้าพักในปีแรก ต่างก็แสดงความห่วงใยด้วยการนำสิ่งอำนวยความสะดวก ขนมนมเนย อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ มาจนมากเกินไป ทางมหาวิทยาลัยเราไม่อยากให้เกิดการเหลื่อมล้ำหรือมีช่องว่างระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ระหว่างที่อยู่กับมหาวิทยาลัยสิ่งที่จะได้กลับไปคือความรู้ ความรักจากการอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี และความรู้ที่ได้ ทั้งในห้องเรียนและภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง จากไร่นา สวน งาน ประมง ปศุสัตว์ ครบวงจร สิ่งนี้นักศึกษาจะได้ติดตัวไปคือการสัมผัสกับห้องเรียนธรรมชาติ วิถีชีวิตชาวบ้านที่แท้จริงทั้งในแง่บวกแง่ลบ ทำให้โลกทัศน์ของนักศึกษาเปิดกว้าง มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน ช่วยเหลือชาวบ้าน เป็นประโยชน์ในอนาคตเมื่อจบออกไปประกอบอาชีพในวันข้างหน้า"

๓. อ่านต่อหน้า 14

"อย่างที่ผมและอาจารย์ หรือศิษย์เก่าทุกคนของที่นี่ จะสำนึกเสมอว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้คือมหาวิทยาลัยที่ดีคน และก้าวล้ำหน้าไกลไปในอนาคต"

เรื่องงานบนดึกใหญ่ของท่านรักษาการอธิการบดี ยังไม่สมบูรณ์หากไม่ได้ไปสัมผัสดินของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ อาจารย์สวัสดิ์เพ็ญออน รองอธิการบดีฝ่ายกิจกรรม พืชสวน ได้กรุณาให้ได้ไปสัมผัสรอบ ๆ มหาวิทยาลัย เพื่อติดดินอย่างแท้จริง

รถตู้ที่เราออกจากตึกอธิการบดีวนไปรอบ ๆ จนถึงด้านหลังซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริบ้านโป่ง อาจารย์สวัสดิ์ เล่าให้ฟังว่าเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ มาที่นี่เมื่อครั้งยังเป็นสถาบันเกษตรแม่โจ้ ทรงเสด็จออกระเบียงที่นั่นผ่านมามาเห็นยังมีที่กว้างว่างเปล่า ส่วนที่ยังเป็นพื้นที่ป่าก็ยังมีสมบูรณ์ เพียงแต่ขาดการดูแลเอาใจใส่ของทางราชการเท่านั้น จึงมีพระราชดำริให้สถาบันจัดเป็นโครงการพระราชดำริขึ้น หลังจากนั้นอีกไม่นานมหาวิทยาลัยก็เร่งจัดแปลงทดลองขึ้นมากมาย แบ่งส่วนหนึ่งของพื้นที่เป็นโครงการพืชสวนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพันธุ์พืชไม้ผสมสวนสมุนไพร เพื่อขยายพันธุ์สู่ชาวบ้าน และเป็นความรู้สามารถนำไปปฏิบัติ ในไร่นาต่อไป

รถตู้ที่เราผ่านพื้นที่ตามเส้นทางคดเคี้ยวของโครงการที่ทอดยาวไปเบื้องหน้า อาจารย์สวัสดิ์ อธิบาย

"แต่พิเศษ ๆ ที่เราเร่งงานตามโครงการพระราชดำริบ้านโป่ง ขณะนี้สามารถเห็นรูปร่างชัดเจนขึ้นแล้ว เรามีอาคารที่อยู่ในที่สูงเป็นแหล่งจ่ายน้ำไปสู่เบื้องล่างให้พืชเกษตรของชาวบ้านได้ใช้น้ำโดยทั่วกัน ทำการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และขยายงานในไร่นาได้อย่างทั่วถึง เรายังเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมาอบรมความรู้ทั่วไปด้านพืชสวนการผสมพันธุ์ไม้แปลก ๆ คัดเลือกพันธุ์ผสม อย่างนี้ชาวบ้านก็มาใกล้ชิดกับเรามากขึ้น อย่างที่ท่านอธิการบดีว่ามหาวิทยาลัยเราติดดินนั่นแหละครับ หากคิดว่าดินคือชาวบ้าน เราก็เข้าถึงชาวบ้านอย่างแท้จริง ยังมองลึกลงไปถึงปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าว่า เพราะเหตุไรจึงเกิดขึ้น และเราจะแก้ปัญหาที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังการบุกรุกการตัดไม้ทำลายป่าได้อย่างไร ใครละที่อยู่เบื้องหลังชาวบ้านเหล่านั้น ปัญหานี้เป็นนโยบาย

ของรัฐบาลนะครับ เราจะได้แต่ให้ความรู้กับชาวบ้าน และช่วยเหลือให้เขาอยู่ได้โดยวิธีของเราคือ ให้เขาเรียนรู้การทำงานเพื่อสามารถช่วยตัวเองได้ ด้วยวิธีการตามโครงการพระราชดำริให้มีความเป็นอยู่ที่พอเพียง"

ภาพที่เราได้จากฝ่ายประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ในวันที่รับน้องใหม่เมื่อวันก่อน ภาพของศิษย์เก่าหลายรุ่นหลายคนและแม้ว่าออกไปแล้ว เป็นคหบดี เป็นนักธุรกิจ เป็นรัฐมนตรี เป็นเกษตรกรจะยังเวียนไปมาหาสู่ถึงคืนมารับน้อง เข้าร่วมกิจกรรมในวันรับน้องใหม่ ร่วมกันการระดมทุนสร้างวิทยุพระช่วงเกษตร ศิลปการ ผู้ก่อตั้ง แม่โจ้จนโด่งดัง พร้อมด้วยคุณภาพในวันนี้ ไม่ว่าจะเป็นดร.อำนาจ บศุข อธิบดีกรม ดรีหลายสมัย อดีต ส.ส.หลายรัฐบาล หรือ นายสุรินทร์ เผาทองสุข ศิษย์เก่ายุคแรกและอีกหลาย ๆ ศิษย์เก่าในวัยชรา ครูอาจารย์ที่เกษียณไปแล้ว ก็ยังระลึกถึงได้มาร่วมกิจกรรมร่วมรับขวัญน้องใหม่อย่างไม่เคยทิ้งห่างไป

และเวียนเยี่ยมตลาดหลายแห่งของเชียงใหม่ ผู้คนยังจับจ่ายใช้สอยกันอย่างคึกคักโดยเฉพาะตลาดสดระดับชาวบ้าน ผักผลไม้สด ๆ ราคาถูกยิ่งมีวางขายเต็มตลาดค้าครองชีพไม่สูงเพราะฝนไม่ทิ้งช่วงนานนักพอไปปรายปรายเม็ดฝนมาให้เย็นชื่นใจทั้งชาวเชียงใหม่และผู้มาเยือนอย่างผู้เขียนและเพื่อนพ้อง บ้านเรือนโบราณ ทรงเตี้ยโปร่งตา มีรั้วรอบงามสะอาดตา รอยยิ้มพูดจาประสาคนเมือง ยังมิให้เห็นอยู่ทั่วไป อาหารลือชื่อ ทั้งเมี่ยง ข้าวซอย ชนึ่ง พริกหนุ่ม หนั๋งพอง ยิ่งวางขายราคาไม่แพง อดนึกถึงเสียงเพลงที่ท่านพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ ท่านแต่งชมไว้ว่า

"พึงคนครสมนามกรนครเชียงใหม่
รุ่งเรืองช้านาน เป็นเมืองโบราณ แต่ยังคงใส
มีคดสูงเด่น มีคดสูงเด่น เสมือนจะเป็น
เครื่องเกิดเกียรติไทย ดอกไม้ก็สวย บ้าน
เมืองก็งาม สมศักดิ์สมนามของลานนาไทย"

ไม่น่าแปลกใจที่ใครก็อยากเยือนเมืองเชียงใหม่ นครใหญ่ ๆ รองจากกรุงเทพมหานคร ไม่เพียงแต่เมืองสวยคนงามของไม่แพ้งแล้วยังมีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยที่ถือว่าเป็นเส้นเลือดสำคัญอยู่เป็นศักดิ์ศรีของเกษตรกรรมมานานแล้ว และจะยังคงดำรงคู่ไปกับคนไทยทั้งมวล

■ ■ ■